

Beleidsregels Coronasteun 2021 Cultuur- en Sociaalculturele organisaties gemeente Heemskerk

Het college van burgemeester en wethouders van Heemskerk stelt de volgende beleidsregels vast:

1. Reikwijdte

Deze beleidsregels zijn van toepassing op de volgende categorieën van het compensatiepakket van het Rijk:

- 'Lokale culturele voorzieningen'
- 'Buurt- & dorpshuizen'

en dienen ter verdeling van de door het Rijk daartoe aan de gemeente beschikbaar gestelde steunmiddelen voor organisaties die vallen binnen een van deze categorieën.

2. Grondslag

- a. Deze beleidsregels zijn niet gebaseerd op een geschreven wettelijke grondslag.
- b. De coronacrisis is een uitzonderlijke omstandigheid die de Rijksoverheid ertoe heeft bewogen steunmiddelen beschikbaar te stellen aan decentrale overheden, waaronder compensatie voor specifieke categorieën organisaties als bedoeld onder 1., waarbij de gemeenten zijn aangewezen om de steunmiddelen daadwerkelijk aan die organisaties toe te kennen.
- c. Het verstrekken van de steunmiddelen op grond van deze beleidsregels is een vorm van *onverplicht tegemoetkomen*.

3. Doel en voorwaarden

- a. De steunmiddelen worden verstrekt met als doel steun te bieden aan de in de gemeente Heemskerk actieve (sociaal)culturele organisaties in verband met de door hen in het jaar 2021 geleden financiële schade (extra kosten en/of gederfde inkomsten), die aanwijsbaar het gevolg zijn van de corona-maatregelen.
- b. De organisaties die binnen de onder 1. genoemde en onder 4. nader gedefinieerde categorieën vallen dienen:
 - een vereniging of stichting te zijn en als zodanig ingeschreven te staan bij de Kamer van Koophandel,
 - hun activiteiten volledig dan wel in hoofdzaak te organiseren in- en voor de inwoners van de gemeente Heemskerk, en
 - een bestaande subsidierelatie te hebben met gemeente Heemskerk, dan wel een Heemskerkse culturele organisatie te zijn zonder subsidierelatie met de gemeente.

4. Verdeelsleutel

De beschikbaar zijnde steunmiddelen worden verdeeld onder de organisaties die aan de in deze beleidsregels opgenomen voorwaarden voldoen, op de volgende wijze:

a. Categorie 'Lokale culturele voorzieningen':

- de cultuurorganisaties worden onderverdeeld in twee subcategorieën: grote en kleine cultuurorganisaties. Een organisatie wordt toegewezen aan één van de twee subcategorieën op basis van de volgende drie criteria, die niet alle tegelijk van toepassing hoeven te zijn, en waarbij één of twee van de criteria de bepalende factor kunnen zijn:
 - omvang van de organisatie;
 - omvang van de jaarlijkse subsidie;
 - aantal activiteiten van de organisatie en het (Heemskerkse) publieksbereik.
- de hoogte van de tegemoetkoming aan de grote cultuurorganisaties wordt mede bepaald aan de hand van de door de organisatie verstrekte opgave van de in het jaar 2021 geleden financiële coronaschade;
- de tegemoetkoming aan de kleine cultuurorganisaties is een vast bedrag, zijnde € 4.000 per organisatie.

b. Categorie 'Buurt- en dorpshuizen', in Heemskerk nader aangeduid als 'buurthuizen/wijkcentra':

- als vast bedrag, zijnde € 10.000 per buurthuis/wijkcentrum;
- de betreffende stichting ontvangt dit bedrag per in beheer zijnde buurthuis/wijkcentrum.

5. Afwijkmogelijkheid (hardheidsclausule)

In uitzonderlijke omstandigheden kan het college afwijken van de in dit afwegingskader gestelde beleidsregels en/of het per categorie maximaal beschikbaar gestelde budget.

Aldus vastgesteld in de B&W vergadering van 8 maart 2022

burgemeester en wethouders van Heemskerk,

de secretaris,

de burgemeester,

Toelichting

Inleiding

In een tijd waarin de samenleving door de coronacrisis veelal naar binnen is gericht, hebben onze inwoners de fantasie en verbeeldingskracht nodig om hun horizon te verleggen. Wij zien gelukkig dat de Heemskerkse cultuur- en sociaalculturele sector veerkrachtig is. Diverse organisaties hebben alles omgegooid en aangepast op de 1,5 meter samenleving en blijven actief om Heemskerk zo veel als mogelijk activiteiten en inspiratie te (blijven) bieden. Sommige organisaties in deze sectoren redden zich ondanks de coronacrisis prima. Maar anderen verkeren in zwaar weer en de vooruitzichten voor het resterende jaar 2022 zijn nog onzeker. Een aantal organisaties heeft zich in de afgelopen periode dan ook wederom tot onze gemeente gewend met de vraag om financiële hulp. In Heemskerk zijn deze sectoren klein en compact en bedienen de hele Heemskerkse gemeenschap: wij kunnen ons niet veroorloven dat er gaten vallen.

Rijksmiddelen

Het Rijk heeft in de afgelopen coronaperiode aan gemeenten steunmiddelen beschikbaar gesteld om de crisis door te komen. Doel van deze Rijksmiddelen is het in stand houden van de sociale en culturele infrastructuur in onze gemeente. Een deel van de beschikbaar gestelde Rijksmiddelen is bedoeld voor de door het Rijk benoemde categorieën 'lokale culturele voorzieningen' en 'buurt- en dorpshuizen'. De laatstgenoemde behoort in de gemeente Heemskerk tot de categorie 'sociaalcultureel werk' waaronder de buurthuizen/wijkcentra vallen. Gemeenten hebben hiervoor veel beleidsruimte voor lokaal maatwerk en hoeven hierover geen verantwoording af te leggen aan het Rijk.

Heemskerkse steunmaatregel voor 2021; vervolg op eerdere maatregel voor 2020

In deze Heemskerkse Beleidsregels Coronasteun 2021 wordt nader geregeld op welke wijze de beschikbaar gestelde Rijksmiddelen in Heemskerk worden ingezet voor de in het afgelopen jaar 2021 geleden financiële schade als gevolg van de coronacrisis. Deze steunmaatregel is een vervolg op - en in lijn met - de eerdere steunmaatregel voor deze sectoren van maart 2021, waarmee financiële steun aan de betreffende organisaties werd verstrekt als tegemoetkoming in de geleden coronaschade over het jaar 2020.

Deze steunmaatregel voorziet in het voortbestaan van de culturele en sociaalculturele organisaties in onze gemeente door middel van een eenmalige financiële tegemoetkoming in de extra kosten en gederfde inkomsten *in het jaar 2021* als gevolg van de coronacrisis.

Juridisch kader: 'onverplicht tegemoetkomen'

Kern van deze steunmaatregel is dat de beoogde organisaties een 'onverplichte tegemoetkoming' ontvangen. Voor het onverplicht tegemoetkomen als juridisch instrument bestaan in beginsel geen wettelijke bepalingen, zoals bijvoorbeeld wel voor het verstrekken van subsidies (Algemene wet bestuursrecht en de Algemene subsidieverordening). Subsidies zijn altijd gekoppeld aan bepaalde activiteiten en/of resultaatafspraken. Bij een 'onverplichte tegemoetkoming' (het woord zegt het al) is dat niet het geval, en is daarom bij uitstek het geschikte instrument voor het verstrekken van bijdragen in de door organisaties geleden corona-schade. Omdat er geen wettelijke grondslag bestaat heeft het college een grote mate van vrijheid om dit beleid inhoud te geven.

Op grond van deze steunmaatregel:

- kunnen op zeer korte termijn de door het Rijk toegekende steunmiddelen worden verstrekt;
- uitvoeringstechnisch hoeven organisaties geen aanvraag te doen, geen bewijslast te overleggen en geen formele verantwoording af te leggen. Dit bespaart de organisaties veel werk, tijd en energie, die daardoor ingezet kan worden om de crisis het hoofd te bieden en vooruit te kijken.

Op deze manier zorgen we ervoor dat de middelen snel en zonder administratieve rompslomp bij de betrokken organisaties terecht komen. En we leggen veel verantwoordelijkheid bij de organisaties zelf neer. De gemeente vertrouwt, juist in deze tijd, op de kracht van de samenleving en deze organisaties.

Besteding steun door organisaties

Door het onverplichte karakter kunnen organisaties het naar eigen inzicht inzetten, bijvoorbeeld ter compensatie van noodzakelijke extra uitgaven en gedeelde inkomsten dan wel noodzakelijke vernieuwing van werkwijzen. We zullen de organisaties vragen ons kort te rapporteren over hoe zij de steunmiddelen willen besteden c.q. hebben besteed. Maar het betreft dus geen bestedings- of verantwoordingsplicht. Met het verstrekken van de steunmiddelen loopt de gemeente geen risico dat de middelen niet worden gebruikt voor het (maatschappelijke) doel waarvoor zij zijn bedoeld. De middelen worden verstrekt aan stichtingen en verenigingen die in hun statuten hun maatschappelijke doeleinden hebben omschreven en die geen winstoogmerk hebben. Daarnaast gaat het om organisaties die een vaste (jaarlijkse) subsidiërelatie hebben met onze gemeente, dan wel om relevante cultuurorganisaties zonder subsidie. Juist omdat zij de kern vormen van de sociale en culturele infrastructuur van onze gemeente.

Nadere uitwerking Heemskerkse Beleidsregels Coronasteun 2021

Hieronder volgt de nadere toelichting op het afwegingskader zoals opgenomen in deze Beleidsregels.

Ad 1: Reikwijdte

De steunmaatregel is van toepassing op de categorieën zoals eerdergenoemd in het kader van de Rijksbijdrage. In Heemskerk betreffen dit de cultuurorganisaties en de organisaties die door gemeente gerekend worden tot de categorie sociaalcultureel werk (wijkcentra/buurthuizen).

Ad 2: Grondslag/berekening bijdrage

Voorgesteld wordt om vanuit de toegekende Rijksmiddelen voor in totaal een bedrag van € 165.000 uit te keren. De Heemskerkse organisaties in genoemde categorieën zijn in de afgelopen periode geconsulteerd waarbij kritisch is doorgevraagd op de financiële coronagevolgen. Daardoor zijn ook enkele organisaties buiten de boot gevallen, omdat bleek dat zij uiteindelijk nauwelijks of geen financiële coronaschade hadden geleden in 2021.

Voor de grote cultuurorganisaties is bij het bepalen van de hoogte van de tegemoetkoming rekening gehouden met de door deze organisaties aan ons verstrekte opgave. Uit het oogpunt van eenvoud en gelijkheid is voor de overige (vaak kleinere vrijwilligers)organisaties gekozen voor vaste bedragen per (sub)categorie.

Dit om de administratieve lastendruk zoveel mogelijk te beperken. Deze vaste tegemoetkoming is dus *geen maatwerk* in die zin, dat de feitelijk geleden financiële schade van partijen groter of kleiner kan zijn dan de tegemoetkoming. Voor dit moment is dit echter de meest passende manier om organisaties op korte termijn, en zonder administratieve belasting, te compenseren voor de consequenties van de coronacrisis. En 'lucht' te geven om hun taken en activiteiten te blijven uitvoeren. Uiteraard is bij het bepalen van de hoogte van die vaste bedragen wel gekeken of deze reëel zijn ten opzichte van de schattingen en indicaties van de in 2021 geleden schade.

Deze aanpak sluit nauw aan op die van onze buurgemeente Beverwijk (de sociale infrastructuur in beide gemeenten opereert in veel gevallen gemeentegrensoverschrijdend, vandaar de afstemming). Veel organisaties hebben nog steeds te maken met de (naweeën van de) lockdown. Organisaties zijn zich nog steeds en doorlopend aan het aanpassen aan weer nieuwe situaties en aan het herstellen van de in de afgelopen twee coronajaren geleden verlies aan leden, bezoekers, deelnemers, vrijwilligers en financiële schade. De exacte gevolgen van de coronacrisis zullen wellicht pas volledig in beeld komen later dit jaar in de jaarrekeningen 2021 en volgend jaar in de jaarrekeningen 2022 van de organisaties.

Ad 3: Doel en voorwaarden om in aanmerking te komen

Alleen organisaties die deel uitmaken van één van de eerdergenoemde categorieën en een structurele subsidiërelatie hebben met de gemeente, ontvangen een bijdrage in het kader van deze steunmaatregel. Daarnaast kunnen ook niet-gesubsidieerde cultuurorganisaties in aanmerking komen voor een bijdrage, voor zover zij bij onze gemeente hebben aangegeven dat zij in 2021 financiële schade hebben geleden als gevolg van de coronacrisis en de gemeente van oordeel is dat zij relevant zijn in het culturele aanbod voor Heemskerk.

Ad 4a: Verdeelsleutel categorie Cultuurorganisaties

Voor het verdelen van de beschikbare steunmiddelen voor de categorie cultuurorganisaties wordt onderscheid gemaakt tussen grote en kleine organisaties op basis van een drietal criteria:

- omvang organisatie
- omvang van de subsidie
- aantal activiteiten en publieksbereik

Zoals eerder bij Ad 2 aangegeven is bij het bepalen van de hoogte van de tegemoetkoming voor de grote cultuurorganisaties rekening gehouden met de door deze organisaties aan ons verstrekte opgave.

Voor de kleine cultuurorganisaties wordt uitgegaan van een vast bedrag van € 4.000 per organisatie. Dit wordt gedaan op basis van vertrouwen: Met de meeste door de gemeente gesubsidieerde cultuurorganisaties is in de afgelopen periode contact geweest omtrent de eventuele financiële schade vanwege de coronacrisis. Sommige hebben aangegeven niet of nauwelijks financiële schade te hebben geleden in 2021; zij komen dan ook niet in aanmerking voor deze tegemoetkoming. Voor organisaties die aangeven wel financiële schade te hebben geleden in 2021 is deze tegemoetkoming bedoeld. De organisaties die voor de tegemoetkoming in aanmerking komen staan vermeld in de tabel op pagina 7. Daarbij is ook aangegeven op basis van welke overweging (criteria) de betreffende organisatie aanmerkt als grote of kleine organisatie en hoe hoog de tegemoetkoming is die zij zullen ontvangen.

Ad 4b: Verdeelsleutel categorie Buurthuizen/Wijkcentra

De buurthuizen/wijkcentra hebben door sluiting en beperkende maatregelen te maken gehad met tegevallers, zoals minder inkomsten uit bijvoorbeeld zaalhuur, toegang/deelnemersbijdragen, cursusgelden en horeca. De organisaties die voor de regeling in aanmerking komen staan vermeld in de tabel op pagina 7.

De tegemoetkoming wordt uitgekeerd (verdeelsleutel) als vast bedrag van € 10.000 per buurthuis/wijkcentrum.

Ad 5: Uitzonderingen/hardheidsclausule

In bijzondere omstandigheden kan alleen door het college zelf van de door hen vastgestelde steunmaatregel en/of vastgestelde budgetten worden afgeweken (hardheidsclausule). Denk hierbij bijvoorbeeld aan een organisatie die tot op heden over het hoofd is gezien, maar die uit oogpunt van redelijkheid en billijkheid toch meegenomen kan worden in deze steunmaatregel.

Tabel : Organisaties die in aanmerking komen voor tegemoetkoming			
Categorie Cultuurorganisaties			
<i>Verdeelsleutel: voor de grote cultuurorganisaties het bedrag mede aan de hand van hun schadeopgave en voor de kleine cultuurorganisaties een vast bedrag van € 4.000 per organisatie.</i>			
Organisatie	groot of klein	op grond van de volgende criteria:	bijdrage
Cultuurhuis Heemskerk	groot	Professionele organisatie; hoog subsidiebedrag, veel activiteiten en breed publieksbereik	€ 41.000
Bibliotheek IJmond-Noord	groot	Professionele organisatie; hoog subsidiebedrag, veel activiteiten en breed publieksbereik	€ 52.000
St. Caecilia	klein	Kleine amateurkunstorganisatie met een kleine subsidie; dit criterium is de bepalende factor om de organisaties aan te merken als kleine organisaties	€ 4.000
Sea Side Big band	klein		€ 4.000
Fort Veldhuis	klein	Kleine vrijwilligersorganisatie zonder subsidie; dit criterium is de bepalende factor om deze organisatie aan te merken als kleine organisatie	€ 4.000
Categorie Buurthuizen/wijkcentra			
<i>Verdeelsleutel: vast bedrag (€ 10.000) per buurthuis/wijkcentrum</i>			
d'Evelaer (stichting Buurtcentrum d'Evelaer)			€ 10.000
De Stut (stichting Ontmoetingscentrum De Stut)			€ 10.000
De Jansheeren (stichting Cultureel centrum De Jansheeren)			€ 10.000
Wijkcentrum Citadel (stichting Gezondheidscentrum Broekpolder)			€ 10.000
Het Spectrum (stichting MET Heemskerk)			€ 10.000
De Schuilhoek (stichting MET Heemskerk)			€ 10.000
Totaal:			€ 165.000

Deze beleidsregels treden in werking op de dag van publicatie.